

INFOBULLETIN
Nadačního fondu obětem holocaustu
ŘÍJEN 2014

Dobrý a sladký rok
Happy New Year 5775

NADAČNÍ FOND OBĚTEM
HOLOCAUSTU
FOUNDATION FOR
HOLOCAUST VICTIMS

Milí čtenáři...

Srdečně vám přejeme u příležitosti nového židovského roku 5775 jen dobrý a sladký nový rok!

Ve fondu aktuálně zpracováváme přijaté žádosti o nadační příspěvek v našich grantových programech Péče, Připomínka, Obnova, Budoucnost a podprogramu Naše Budoucnost, celkem jsme přijali 114 žádostí. Grantové komise projekty vyhodnotí a své doporučení předají správní radě, která o projektech rozhodne na konci listopadu. O výsledcích budeme informovat na našich internetových stránkách a písemně všechny žadatele.

Dovolte mi vás srdečně pozvat na naši letošní benefici. Dne 13. listopadu 2014 se s námi můžete přijít pobavit a současně podpořit naše programy, pozvánku naleznete na poslední straně InfoBulletinu.

Přijďte, těšíme se na vás!

Marta Malá, ředitelka

K motivu na titulní stránce: Novoroční přání pro NFOH vytvořil M. A. Hořínek.

InfoBulletin vydává Nadační fond obětem holocaustu jako informační periodikum určené partnerským organizacím a žadatelům o nadační příspěvek | Adresa kanceláře: Legerova 22/1854, 120 00 Praha 2 | Telefon: 224 261 615, 224 261 573, fax: 224 262 563 | E-mail: info@fondholocaust.cz | Internet: www.fondholocaust.cz | Bulletin zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod ev. číslem MK ČR E 16905 | Kontakty: Marta Malá, ředitelka: mala@fondholocaust.cz, 224 261 615 • Andrea Fictumová, koordinátorka programů Péče, Připomínka, Budoucnost: fictumova@fondholocaust.cz, 224 261 573 • Ester Karasová, finanční manažerka: karasova@fondholocaust.cz, 224 261 573 • Tereza Váňová, odborná pracovnice: vanova.tereza@gmail.com.

Z obsahu čísla

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Výroční zpráva za rok 2013	3
Seminář pro žadatele o nadační příspěvky	3
Seminář Pražské židovské hřbitovy	3
Seminář Trauma holocaustu – psychologické dopady a jejich léčba	4

PROGRAM PÉČE

Domácí hospic Cesta domů	6
--------------------------------	---

PROGRAM PŘIPOMÍNKA

Desátý rok putování výstavy Místa utrpení, smrti a hrdinství	8
---	---

PODPROGRAM BUDOUCNOST

Jeden den na festivalu Šamajim	10
Nová chupa	12

PROGRAM OBNOVA

Symbolika židovských náhrobků: Symboly jmen – Naftali Hirš	13
---	----

INFO

Výzva pro přeživší holocaust	15
Nahlašování projevů antisemitismu	15
72. výročí zavraždění židovských obyvatel Benešova	16
Odešel Olda Stránský a zůstává po něm prázdnno	23

POZVÁNKY

Výstava Nucená práce	14
Výstava fotografií Jindřicha Buxbauma Šalom v Izraeli	21
Benefiční koncert NFOH	24

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2013

Začátkem léta jsme vydali výroční zprávu za uplynulý rok. Zpráva je k dispozici na internetových stránkách www.fondholocaust.cz, rádi vám ji na vyžádání zašleme v tištěné podobě.

SEMINÁŘ PRO ŽADATELE O NADAČNÍ PŘÍSPĚVKY

Také letos jsme připravili seminář pro žadatele o nadační příspěvky. Konal se 2. září v našich prostorách a zúčastnilo se ho dvanáct zájemců. Ti měli možnost podrobně se seznámit s grantovými pravidly, se změnami proti minulému roku a také s nově upravenými formuláři. Po celou dobu se účastníci ptali na své konkrétní záměry.

SEMINÁŘ PRAŽSKÉ ŽIDOVSKÉ HŘBITOVY

Ve středu 10. září jsme uspořádali letos poslední seminář pro pracovníky židovských

a partnerských organizací s názvem PRAŽSKÉ ŽIDOVSKÉ HŘBITOVY. Úvodní slovo pronesl nový vrchní pražský rabin David Peter. S přednáškami vystoupili naši tradiční přednášející na tato témata: Daniel Polakovič (Židovské hřbitovy ve vnitřní Praze, Starý libeňský hřbitov), Iva Steinová (Starý a nový olšanský hřbitov, Starý a nový smíchovský hřbitov, Čtení hebrejských letopočtů) a Kateřina Šichmanová (Nový libeňský hřbitov). Seminář vyvrcholil odpolední praktickou dílnou na Novém židovském hřbitově v Praze.

SEMINÁŘ TRAUMA HOLOCAUSTU – PSYCHOLOGICKÉ DOPADY A JEJICH LÉČBA

Nadační fond obětem holocaustu již celou řadu let úspěšně rozšiřuje své aktivity za hranice nadační činnosti směrem k rozvoji komunitního prostředí a dalšímu vzdělávání lidí pracujících v židovských organizacích nebo s židovskými klienty. Jednou z oblastí těchto aktivit fondu jsou semináře pro pracovníky sociálních, zdravotnických a terapeutických služeb. V jejich rámci NFOH uspořádal ve spolupráci s Claims Conference 4. září seminář izraelského psychologa Natana Kellermanna s názvem **TRAUMA HOLOCAUSTU – PSYCHOLOGICKÉ DOPADY A JEJICH LÉČBA**.

Natan Kellermann je předním odborníkem na léčbu traumatu šoa, prací s první a druhou generací po holocaustu a na fenomény spojené s ozvuky těchto traumat v celých komunitách a společnostech. Tento izraelský psycholog, sám syn rodičů přeživších holocaust, již téměř dvacet let pracuje pro izraelskou organizaci AMCHA v Jeruzalémě, která se zabývá terapeutickou pomocí přeživším a jejich rodinám. Je také autorem knihy **TRAUMA HOLOCAUSTU**, která nabízí komplexní pohled na dlouhodobé psychologické následky traumatu holocaustu.

Semináře se zúčastnilo na 35 sociálních pracovníků židovských obcí, terapeutů a psychologů. Natan Kellermann, který vedl celý den přednášek a dílen, si všechny posluchače okamžitě získal svým osobitým výkladem. Za každým jeho slovem, postřehem či komentářem byla cítit dlouholetá barvitá zkušenost z práce s přeživšími, velká úcta k nim a zároveň hluboké porozumění pro velkou rozmanitost reakcí jeho klientů na prožitá trauma. Panu Kellermannovi jsme na závěr semináře položili několik otázek.

- **Ve své přednášce jste hovořil o tom, že přeživší mají velice barvitou identitu. Můžete prosím ještě jednou upřesnit, co jste tím myslel?**
- Fenomén přeživších je komplexní v tom, že každý člověk, který holocaust přežil, zosobňuje celou řadu skutečností, pocitů a prožitků spojených s válkou a dobou po ní. Přeživší sami sebe popisují různými výrazy, které tuto rozrůzněnost dobře ukazují – jsou to „oběti, vězni, uprchlíci, ti, kteří přežili, ti, kteří zůstali, ale také partyzáni, hrdinové, svědci nebo nositelé odkazu a živoucí důkazy spáchaných zločinů“. Každý tento obrat v sobě nese výraz osobní identity a zároveň také sociální status, který může vyvolávat úctu, soucit, hrdost ale i hanbu, ponížení a zmar.
- **Jakým způsobem pomáhá izraelská organizace AMCHA přeživším a jejich rodinám?**

- Naše společnost za svou existenci pomohla zhruba 15 000 přeživších v Izraeli. Pracuje pro nás 450 terapeutů a 700 dobrovolníků. Naší hlavní prací jsou individuální terapie, cílená domácí péče o přeživší a společenské aktivity pro naše klienty a s tím spojená vzájemná podpora a tzv. peer help. Zabýváme se také terapeutickou pomocí dnes již stárnoucím dětem přeživších, protože i ti často trpí posttraumatickým syndromem získaným nejrůznějšími způsoby od svých rodičů. Naší hlavní prací je otevírání dveří pro ty, kteří hledají způsob, jak „přežít své přežití“. V naší společnosti máme celou řadu úspěšných strategií k tomu, abychom přeživším pomohli postavit se ke svému životnímu příběhu a s ním spojeným traumatům otevřeně a dát průchod často mnoho let potlačovaným pocitům. Není v našich silách zcela zbaavit je a jejich příbuzné všech negativních pocitů, stavů úzkosti a strachu. Můžeme je ale naučit, jak s jejich zkušeností žít a jak s následky traumatu pracovat.

- **Jak jsou holocaustem zasaženy děti a vnoučata přeživších?**

- V dnešní době již existuje v odborné literatuře velmi dobře popsáný syndrom druhé a třetí generace po holocaustu, ke které patřím i já a moje děti. Z naší zkušenosti vyplývá, že druhá generace bývá někdy posttraumatickým syndromem zasažena mnohem více, než jejich rodiče. Tito lidé byli ve svém dětství často vystaveni úzkostné lásce svých traumatizovaných rodičů. Ti na ně v některých případech přímo nebo nepřímo přenášeli své pocity zoufalství nad ztrátou příbuzných a zároveň obavy z návratu války, dalšího útlaku Židů, nedostatku jídla atp. V dnešní době existuje řada výzkumů, které potvrzují, že takový přenos je ovlivněn nejrůznějšími faktory – roli zde hraje nejen rodinná situace, ale i řada dalších vnějších vlivů. V poslední době se potvrzuje také přenos traumatu číste biologickou, genetickou cestou.

- **Existuje tedy nějaký způsob jak „přežít své přežití“?**

- U přeživších zcela jistě platí, že čas zdaleka nevyléčí všechny rány. Mnoho projevů traumatu zůstává po celý život, některé se dokonce s věkem zhoršují, nebo se objevují až po mnoha desetiletích s tím, jak přeživší stárnou. Je ale možné podívat se na svou zkušenost novými očima, podělit se o ni, získat komplexnější pohled na svou situaci, který zahrnuje nejen přeživšího, ale i jeho děti a vnoučata, popřípadě blízké okolí. Tento způsob léčby dobře shrnuje motto naší organizace – nezapomeneme na svou minulost, ale žít dokážeme v přítomnosti.

■ tv

PSÁNO PRO ROŠ CHODEŠ A PRO INFOBULLETIN

Domácí hospic Cesta domů

Novým projektem, který získal v tomto roce v programu Péče naši podporu, je projekt domácí hospicové péče pro klienty židovského původu. Domácí hospic provozuje spolek CESTA DOMŮ. Více nám CESTU DOMŮ a její služby přiblíží koordinátorka projektu Mlada Komárková.

- **Mohla byste představit CESTU DOMŮ?**
- CESTA DOMŮ je občanské sdružení, které poskytuje všestrannou odbornou péči umírajícím lidem a jejich blízkým, kteří o ně pečují. Zároveň se snaží přispívat ke strukturálním, společenským a legislativním změnám, které umožní zlepšení péče o umírající v naší zemi.

CESTA DOMŮ provozuje v Praze domácí hospic pro ty, kdo pečují o své umírající blízké doma; poskytuje odborné poradenství osobně, telefonicky i na internetu; poskytuje odlehčovací služby v domácnostech klientů; půjčuje pomůcky; pro pozůstalé nabízí služby klubu Podvečer; provozuje poradenský a informační portál Umírání.cz; nabízí služby veřejné paliativní knihovny a věnuje se ediční a edukační činnosti.

- **Kdo stál u zrodu a jak vše vzniklo?**
- CESTU DOMŮ založili lidé, kteří chtěli zlepšit situaci umírajících lidí a jejich rodin v naší zemi. V zahraničí se hospicová péče rozvíjela v uplynulých desetiletích velmi rychle, a tak bylo kde se učit. Inspirací pro CESTU DOMŮ se stal mobilní hospic ve Vídni, díky které-

mu CESTA DOMŮ začala poskytovat specializovanou paliativní péči u pacienta doma. Rozsáhlé zkušenosti z této služby využíváme v naší poradně a předáváme prostřednictvím tištěných materiálů, internetu a knih. Na politiky naléháme, aby se zasadili o systémové změny, aby se kvalitní domácí specializovaná paliativní péče stala součástí našich zákonů, bylo ji možno hradit ze zdravotního pojištění a mohly vzniknout, a bez obav o existenci pracovat, mobilní hospice v celé naší zemi.

CESTU DOMŮ založili s pomocí přátel a posléze členů sdružení MUDr. Marie Goldmannová, Alžběta Mišoňová-Marková, akad. mal. Martina Špinková, PhDr. Petr Goldmann, Marek Šťastný a MUDr. Štěpán Špinka, Ph.D. Vtiskli jí podobu, ukázali směr a věnovali své zkušenosti. Nyní má sdružení bezmála 80 členů. Řídí je rada sdružení, která jmenuje ředitele.

Hospicové občanské sdružení CESTA DOMŮ bylo založeno v dubnu 2001 se záměrem přispět k rozvoji koncepčně budované a kvalitní péče o nevyčlelitelně nemocné lidi na konci života. V tomto kontextu sleduje CESTA DOMŮ následující dva cíle:

1. Poskytuje odbornou péči umírajícím a jejich blízkým, kteří o ně doma pečují.
2. Snaží se přispět ke strukturálním, společenským a legislativním změnám, které umožní zlepšení péče o umírající lidi a jejich pečující blízké v naší zemi.

Domácí hospic a odlehčovací služby jsou poskytovány na území hl. města Prahy (nikoli Praha východ a západ), poradna slouží lidem z celé ČR.

● Kolik máte klientů?

- V péči Domácího hospice jsme v loňském roce měli 134 pacientů – to je sice o 15 více než v roce předchozím, přesto jsme bohužel mohli pomoci méně než polovině z těch 289 umírajících, kteří o přijetí do péče požádali; 164 žadatelů jsme museli odmítnout z kapacitních důvodů.

V loňském roce jsme také poskytli 2091 poradenských hovorů (osobních nebo telefonických) a 349 osob využilo internetového poradenství. Odlehčovací asistenti měli v péči 42 rodin.

● Jsou židovští klienti se smutnou zkušeností během druhé světové války specifičtí?

- Možná spíš, než že jsou klienti specifičtí – to neumím úplně popsat a taky jsme jich tolik

neměli, abych to mohla generalizovat – tak spíš k nim specificky přistupujeme, jako k člověku, který patří nebo se nějakým způsobem hlásí ke svému židovství, a který tudíž může mít a často mívá velmi bolestnou historii, po válce se musel učit nově žít, musel se potýkat se ztrátami, tělesným a duševním utrpením, a že tyhle zkušenosti a ztráty často v posledních chvílích nabývají na významu nebo se vynořují a objevují ve slovech ať už jich samotných nebo jejich dětí či jejich pečujících. Chováme k nim zvláštní opatrnost a úctu a pečlivě se vyptáváme na důležitost a formu pohřebních rituálů. Máme dva až tři takové klienty za rok. V prvním pololetí letošního roku jsme v péči Domácího hospice měli dvě klientky, v Odlehčovacích službách jednu.

■ af

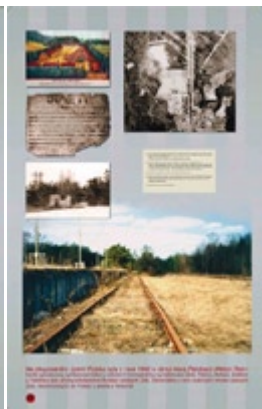
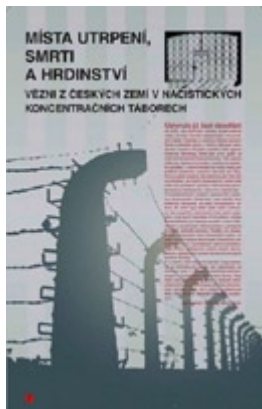
Desátý rok putování výstavy Místa utrpení, smrti a hrdinství

Od roku 2004 se naší podpoře těší projekt putovní výstavy, která seznamuje žáky a studenty s historií nacistické perzekuce zejména – jak napovídá její název – ve vyhlazovacích a koncentračních táborech. Výstava byla poprvé představena v srpnu 2005 v Liberecké synagoze a od té doby v České republice navštívila přes šedesát míst.

Výstava využívá fotografie, dobové dokumenty a podává historické komentáře k místům a událostem. Nepravidelně výstavu doprovází také besedy s pamětníky šoa, občas i s politickými vězni. Více nám o projektu poví kurátorka výstavy akad. arch. Olga Zárubová.

- **Paní Olgo, mohla byste čtenářům nastínit, jak se zrodila myšlenka uspořádat putovní výstavu?**
- V roce 1980 došlo k úplné obměně československé výstavy v Osvětimi. Byla pojata velmi zpolitizovaně, tendenčně. Scenáristou před-

chozích dvou výstav byl Ota Kraus, spoluautor knihy „Továrna na smrt“, která ve své době měla ve veřejnosti velkou odezvu. Na té druhé jsem s ním spolupracovala – navrhovala jsem architektonické řešení. Otu Krause pochopitelně ta nová výstava pobouřila, ale zasáhnout do ní nemohl. Kromě toho si byl vědom obtížnosti organizování školních exkurzí do Osvětimi, a tak dospěl k myšlence putovní výstavy. Rok co rok pak chodil na ministerstvo školství a ministerstvo kultury, tam mu vždy řekli, že bohužel tento rok to nepůjde, snad příští... A ani po „sametové“ to nebylo lepší. Noví úředníci také chápali nutnost, litovali, odkazovali na následující rok. Nakonec projekt podpořil především Česko-německý fond budoucnosti, druhý v řadě právě NFOH, finanční podporu poskytla i Federace židovských obcí, Židovská obec Praha, ČSBS i SOPVP. Hlavní zásluhu na získání sponzorů měl Robert Bartek, tehdejší předseda Historické skupiny Osvětim. Přispěly k tomu i ostatní historické skupiny sdružené v SOPVP. Dvě stě padesát tisíc, které se takto podařilo „shromáždit“, stačilo k tomu, aby se v roce 2004 konečně mohly rozjet

práce na realizaci výstavy. No a počínaje srpnem 2005 už bez přestání putuje po vlastech českých. Především díky pravidelným grantům NFOH, bez nichž bychom se neobešli.

- **Výstava bývá doprovázena besedami s přeživšími. Jak studenti a žáci na výstavu a setkání s tím, kdo prožil holocaust, reagují?**

- Besedy obvykle trvají dvě „školní hodiny“ bez jinak obvyklé přestávky, studenti si ji nikdy nevymáhají, opravdu soustředěně poslouchají a vnímají, asi také tím, že před besedou shlédnou výstavu a tam se setkávají s realitami, které dosud takto názorně neviděli a překvapují je. Při besedách vždy také po úvodních slovech přeživšího kladou četné otázky. Nevím ovšem, jak hluboce se jim to vryje do paměti.

A také jsou problémy s vyhledáváním přeživších. Mnozí o tom neradi mluví, příliš je to rozrušuje, jiní mají už zdravotní potíže, a tak mnohdy musí zaskočit „Wintonovo dítě“ Asaf Auerbach, který mi s výstavou pomáhá. Doslova vzato je také přeživší šoa.

- **Když se ohlédnete, jak byste celé téměř desetileté putování výstavy zhodnotila?**
- Někdy mi to připadá jako zázrak. Stále putujeme, stále nacházíme organizace, které mají

o výstavu zájem, poskytují zdarma vhodný prostor, informují školy o jejím konání, informují veřejnost na svých webových stránkách a pokud můžou, tak i finančně přispívají na její stěhování a instalaci. Starostové nebo jejich zástupci se téměř vždy zúčastňují vernisáže a mívají krátké proslovy, nestalo se ani jednou, aby odmítli převzít záštitu. A stále jsou tu mladí lidé, kteří při besedách pozorně poslouchají, chytře a překvapivě se ptají. Zázrakem je i to, že výstava přežila bez úhony už skoro šedesát pět stěhování – předpokládali jsme nejvýš pětiletou „životnost“.

- **Jaké máte plány do budoucna?**

- Na to je jednoduchá odpověď. Jedeme dál, dokud tomu nebude bránit nedostatek financí. Vstupné pochopitelně nevybíráme, a tak jsme čistě závislí na grantech NFOH, městských úřadů, firem a na našem zdravotním stavu – aby ten nám v této činnosti, která je časově poměrně náročná, nezačal bránit.

- **Kde aktuálně můžeme výstavu navštívit?**

- Do konce září byla v nově restaurované synagoze v Luži, začátkem října se na dva měsíce přestěhovala do Krajské knihovny v Havlíčkově Brodě. Je to její již šedesátá pátá štače.

VE SPOLUPRÁCI S ASAFEM AUERBACHEM ■ af

Jeden den na fest

Festival židovské kultury Šamajim je již prověřenou klasikou třebíčské letní kulturní scény, a i proto jej mnoho let podporujeme v našem grantovém programu Budoucnost.

Na letošním ročníku se jako účinkující představil také Moše Váňa z Českého vinařství Chrámce, který během festivalu vystoupil společně s Michalem Hromasem z Cimes Deli v příspěvku o snoubení košer vína a jídla.

ale reálné prostředí a zákulisí festivalu jsem letos zažil poprvé. Oslovila mne přátelská a rodinná atmosféra i program plný zajímavých uměleckých i přednáškových příspěvků. Samotné město Třebíč má nádhernou židovskou čtvrť, která si uchovává jedinečný genius loci nezkažený turistickým ruchem. Proto jsem byl rád, že letos mohu být na festivalu i jako účinkující.

- **S čím jste na festivalu vystoupili?**
- Vybral jsem čtyři vína, která jsem postupně dal divákům ochutnat. K tomu jsem jim přiblížil, jak se vyrábí košer víno, jak snou-

- **Byl jste na třebíčském festivalu letos poprvé?**
- Víceméně ano. Před dvěma roky jsme Třebíčí s rodinou projížďeli a na pár hodin se zdrželi,

bit víno s jídlem i všeobecně o životě vinaře. Mezitím Hugo (přezdívka Michala Hromase) před zraky naplněné synagogy připravil ke každému vínu jídlo, které zároveň odpoví-

ivalu Šamajim

dalo zvyklostem pro některý židovský svátek, a velmi poutavě vyprávěl o tom, jak rozmanitá je židovská kuchyně.

- **Měl jste možnost vidět i další program na festivalu?**
- Přijel jsem jen na jeden den, ale během něj jsem alespoň částečně viděl vše. V časném odpolední jsem se potkal s Rút Sidonovou, která četla svou poezii a povídky v programu Stověžatá blues z Maiselovky. Večer po našem programu jsem si nejprve se zadržným dechem a poté až bujaře vyslechl koncert slovácké kapely Rabigabi. Podle mne geniálně propojují nástroje typické cimbálovky s klezmer muzikou. Během celého dne jsem nakukoval do domku Seligmanna Bauera, kde si na celý týden festivalu rozložil svůj kuchařský stánek právě Hugo Hromas a nabízel výtečné tradiční židovské pokrmy jako boršč, chumus, rugelach, krantz Kuchen a další

laskominy. Na festival jsem přijel s manželkou a dcerami. Znovu jsme si prošli zadní synagogu, celé bývalé ghetto i židovský hřbitov, což je nepsaná povinnost každého návštěvníka festivalu. Na Šamajim jsem byl rád a mrzelo mne, že nemohu zůstat déle. Byl bych si býval poslechl i slovenský Kaschauer Klezmer Band, má žena zase litovala, že nemohla vidět divadelní představení izraelského divadla Clipa s názvem With Unarmed Forces. Naše dcery by si jistě užily dětské dílničky nebo divadelní představení Dary krále Asmodea. Festival mohu jedině doporučit – své si tu najde divák každého věku a rozhodně stojí za to jej navštívit.

■ tv

**11. ROČNÍK FESTIVALU ŽIDOVSKÉ KULTURY
V ŠAMAJIM
28. 7. – 2. 8. 2014
ŽIDOVSKÉ MĚSTO
ZADNÍ SYNAGOGA TŘEBÍČ**

Pod záštitou Veřejnosprávního úřadu města Třebíče
Věnováno Třebíčskému redakci
Petruška Kallimac
zobrazování obrázků JPH BIL

**Židovské tance
klezmer, přednášky
dílničky pro děti, divadlo
ochutnávky košer vína a pokrmů
KRAV MAGA - výuka sebeobránného systému**

Více informací a podrobný program na www.samajim.cz a www.mktrebic.cz

Nová chupa

Svatba ve Staronové synagoze je vždy velká událost, a protože Židovská obec v Praze neměla chupu, která by důstojně tento obřad reprezentovala, vytvořila jsem projekt CHUPA PRO PRAŽSKOU KOMUNITU. Nová chupa měla mít vazbu k místní židovské komunitě a zároveň měla zdůraznit propojení tradice a minulosti s budoucností.

Chupa je ušita z tmavě modrého sametu, má klasický tvar baldachýnu, jehož vnitřní část, nad hlavami snoubenců, je nepravidelně pošita různě velkými šesticípými hvězdami, zhotovenými z fragmentů synagogálních textilií ze Židovského muzea. Každá hvězda i hvězdička byla kdysi součástí nějakého pláštěku či opony v některé ze 153 předválečných synagog Čech a Moravy. Hvězdy připomínají tisíce lidí, kteří zahynuli v průběhu šoa. Snoubenci jsou pak důkazem, že ani šoa nezničilo židovský národ a pod hvězdným nebem zahynuvších se naplňují slova Tóry: „A rozmnožím tvé potomstvo jako hvězdy na nebi.“ (1M22,17)

„Hospodin Bůh váš, rozmnožil vás a hleďte, dnes jste četní jako hvězdy nebeské.“ (5M1,10)

Aby se snoubenci symbolicky připojili a zanechali stopu po své svatbě, připevní po obřadu na

Svatební pár pod chupou (foto Miroslav Martinovský)

jeden cíp lambrekýnu kovovou šesticípou hvězdou. Přibývající hvězdy na chupě budou symbolizovat životaschopnost židovského národa a zároveň nás budou informovat o počtu uzavřených svatbě na Židovské obci v Praze (od doby používání této nové chupy).

Projekt finančně podpořil Nadační fond obětem holocaustu a rabinát Židovské obce v Praze. Chupa sama je dílem pracovníků sociální dílny Becalel a dobrovolníků sociálního oddělení Židovské obce v Praze. Velké poděkování patří zejména paní Zuzaně Němcové za šicí a dokončovací práce, paní Rivce Kočí za koordinaci všech prací a pomoc při vystřihování a našívání hvězdiček a dobrovolníkům ze skupiny Tmicha, kteří se několikrát sešli a vystřihovali a připevňovali společně hvězdičky. Pro chupu bylo třeba vystřihat celkem 306 polotovarů, aby na ni mohlo být vytvořeno 153 hvězd, každá za jednu židovskou obec, které existovaly před válkou.

PRO INFOBULLETIN A OBECNÍ NOVINY

■ Eva Kosáková, realizátorka projektu

Ženich čeká na přivedení nevěsty (foto Karel Cudlín).

Symbolika židovských náhrobků

Při návštěvách židovských hřbitovů návštěvník narazí dříve nebo později na náhrobky, jejichž výzdobě v daném momentu nerozumí nebo nezná souvislost motivu výzdoby s textem náhrobku či s osobou zemřelého. V cyklu drobných příspěvků se pokusíme některé ze symbolů na konkrétních ukázkách určit a interpretovat.

Symboly jmen – Naftali Hirš

Jáko b přirovnával svého dalšího syna Naftalioho k lani „... Naftali, laň vypuštěná...“ (Gn 49:21). Na tomto příjmu je založeno vyobrazení většiny jelínků na náhrobcích Starého židovského hřbitova v Praze, kde je tento motiv doložen od první poloviny 17. století. Kromě náhrobků, které nesou osobní jméno Naftali, se jelen vyskytuje také na náhrobcích se jménem Cvi, Hirš, Herš, tedy hebrejských, německých a jidiš ekvivalentů slova jelen.

Některá vyobrazení jelena na náhrobcích vycházejí z dalšího písemného zdroje, traktátu Babilonského talmudu Pirkej avot, který zmiňuje určité zvířecí vlastnosti jako návod pro lidské jednání: „Bud' silný jako leopard, lehký jako orel, rychlý jako jelen a statečný jako lev, když plníš vůli svého otce na nebesích.“

Rychlost jelena zdůrazňuje nutnost rychlého plnění příkazů Tóry. Často proto bývají reliéfy jelínků zobrazeny na náhrobcích ve skoku. Méně obvyklou variantou vyobrazení je staticky pojatá stojící postava jelínka obklopená stromy na náhrobku JOSEFA CVIHO, ŘEČENÉHO JOSEFA HIRŠE, SYNA MORDECHAJE ÖSTERREICHERA (1866) v ŠAFOVĚ. ■ Iva Steinová

NUCENÁ PRÁCE.

NĚMCI, NUCENĚ NAsAZENÍ A VÁLKA

VÝSTAVA

2. ČERVENCE – 31. ŘÍJNA 2014

KRÁLOVSKÝ LETOHRÁDEK
PRAŽSKÉHO HRADU

Pod záštitou, předsednictvím Českého republiky
Místní záměra
a provedení špičkové republiky Ministerstva
Kulturního dědictví

Výstavě spolupracují Ústav Pražského hradu, výtvarná
Realizace Janošůvův Institut a M. Měšťák, Dvořák, an. architekt
a Český národní fond dědictví, Pražský a Královský
hradeček, "Nuceně nasazení a válečná práce" 2012

Informace pro návštěvníky
Interní komunikace

EVZ

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Partička

Podpora ze strany
Evropské unie

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Operační
Program
Kulturní
dědictví

Výzva pro přeživší holocaust

Prosím, pomozte nám oslavit 10. výročí programu připomínky holocaustu při OSN prostřednictvím své fotografie a osobního vzkazu

Vážení přeživší holocaust, brzy si připomeneme 10. výročí založení programu připomínky holocaustu při OSN. Při této příležitosti se 27. ledna 2015 uskuteční HOLOCAUST MEMORIAL CEREMONY v sále Valného shromáždění OSN. Rádi bychom požádali přeživší holocaust, aby nám napsali, proč považují za důležité, že OSN podporuje připomínání holocaustu a vzdělávání o něm, případně aby nám napsali své postřehy týkající se aktivit, které OSN na tomto poli vykonává (více se o nich dozvíte na WWW.UN.ORG/HOLOCAUSTREMEMBRANCE).

Všichni jsou srdečně zváni, aby se zúčastnili této slavnostní události konané v New Yorku, případně jiných podobných akcí organizovaných informačními centry OSN po celém světě. Prosíme, aby vaše příspěvky obsahovaly maximálně 50 slov. K textům připojte své jméno, adresu a e-mail, abychom vás případně mohli kontaktovat. To vše nám společně s vaší fotografií v elektronické podobě zašlete do 1. 11. 2014 na e-mail HOLOCAUSTREMEMBRANCE@UN.ORG nebo pošlou na adresu:

OLGA YATSEVICH
THE HOLOCAUST AND THE UNITED NATIONS
OUTREACH PROGRAMME
DEPARTMENT OF PUBLIC INFORMATION, UN
405 EAST 42ND STREET, ROOM S-966
NEW YORK, NY 10017, U. S. A.

Vybrané příspěvky budou použity v našich vzdělávacích materiálech, vystaveny na našich webových stránkách a profilech na sociálních sítích nebo vystaveny v návštěvnickém centru OSN během ledna 2015.

Těšíme se na společnou práci při oslavách desátého výročí našeho programu.

Nahlašování projevů ANTISEMITISMU

Pokud se setkáte s antisemitickým projevem (fyzický či verbální útok, dopis, e-mail, telefonát, nápis či obrázek ve veřejném prostoru apod.), neprodleně hlase incidenty na tato místa:

•
Volejte policii 158 a nahlaste incident

•
Kontaktujte Bezpečnostní oddělení Židovské obce v Praze

E-mail: security@kehilaprag.cz
Telefon: 224 800 834

•
Bezpečnostní oddělení ŽOP monitoruje projevy antisemitismu v ČR, obětem a svědkům poskytuje konzultaci či je odkazuje na případnou právní nebo psychologickou pomoc.

O incidentu si vždy poznamenejte co nejvíce detailů, foťte či jinak dokumentujte!

Děkujeme.

**Bezpečnostní oddělení
Židovské obce v Praze**

72. výročí

zavraždění židovských obyvatel Benešova

V září letošního roku uplynulo dlouhých dvaasedmdesát let od vyhlazení židovské populace ve středočeském městě Benešov u Prahy. Roku 1942 bylo z Terezína vypravěno jako odplata za atentát na Reinharda Heydricha deset tzv. trestných transportů do vyhlazovacích koncentračních táborů na východ. Jedním z nich odjela také většina židovských obyvatel Benešova u Prahy; nevrátil se nikdo.

Z Benešova, města ležícího přibližně 40 kilometrů od metropole na železniční trati Praha–České Budějovice, se tak vytratila přítomnost židovských sousedů, jejichž zdejší historie spadala až do konce 14. století. Před okupací zde žilo více než dvě stě Židů, především středního až staršího věku. Od roku 1850 měli svou synagogu na místě dnešního obchodního domu v Pražské ulici, kam se chodívali pravidelně modlit. Zvláštností je, že v benešovské synagoze nebyli ženy a muži odděleni, jak je tomu zvykem, ale všichni byli pospolu v přizemí. Jedním z dokladů bezproblémového soužití s ostatními byla například přítomnost několika křesťanů na kázání v synagoze, především díky krásnému zpěvu někdejšího rabína Rudolfa Blána, či dokonce jejich působení v místním pěveckém sboru, který nacvičoval židovské modlitby v hebrejštině, jež se pak zpívaly na balkoně. Židé v Benešově se však nepodíleli jen na kulturním životě, ale významně zasahovali též do politického a ekonomického života. Za všechny můžeme jmenovat předválečného starostu a statkáře **JOSEFA STEINDLERA** nebo veřejného činitele a přítele T. G. Masaryka **JUDR. JULIA TAUSSIGA**. Židovské rodiny žily především v samém centru Benešova nerušeným životem a bez větších problémů. Jistě by tomu tak bylo do dnešní doby, kdyby ovšem nepřišel teror v podobě nacistické okupace, která měla nejen pro benešovské Židy tragické následky.

Rodina Baumgartlova. Oskar Baumgartl zahynul v roce 1942 v Bernburgu, jeho manželka Irma a mladší dcera Marie (vedle otce) v témže roce v Malem Trostinci. Starší dcera Ella válku přežila v emigraci a zemřela v roce 1996 v USA.

Marie Baumgartlová byla vášnivou krasobruslařkou a tanečnicí.

Prvního září 1939, v den začátku války, došlo k zatčení vybraných politických rukojmí z celého Československa. Z Benešova a okolí se zadrželi čtyřicet lidí, z nichž deset bylo židovského původu. Jednalo se o KARLA AGULÁRA, OSKARA BAUMGARTLA, rabína RUDOLFA BLÁNA, KARLA EDELSTEINA, RICHARDA FRIEDMANNA, ARNOŠTA FRISCHMANNA, ARNOŠTA FÜRTHA, ARNOŠTA GEDULDIGERA, FRANTIŠKA ORNSTEINA, který se jako jediný z nich dožil konce války, a JOSEFA PORGESE. Byli transportováni do Dachau, Buchenwaldu a dalších táborů. Nebyla to však jediná pohroma pro zdejší židovské občany, v tomto období je začal stíhat jeden zákaz za druhým. Zdejší Židé museli vykonávat podřadnou práci, jako bylo například

zametání ulic či odklizení sněhu. Zajímavým dokladem solidarity se svými benešovskými sousedy je dokument z počátku čtyřicátých let, kdy bylo na místní četnickou stanici zasláno pokárání z vyšších míst, jelikož se místní četníci snažili pomoci židovským spoluobčanům v jejich těžkém údelu při těchto pracích.

Nejcitelnější teror přišel na jaře roku 1942 – zřejmě v souvislosti se vznikem nedalekého vojenského cvičiště SS a s potřebou uvolnění míst pro vystěhované občany bylo ze zabraného území za nádražím nařízeno vystěhování všech osob židovského původu. Nejvíce jich odešlo do blízkých Votic, ale také třeba do Dobříše, Kosovy Hory či do Heřmaniček, všem byl zabaven majetek a byli nuceni usídlit se v cizích židovských rodinách. Avšak ani zde neměli zůstat dlouho.

V dubnu téhož roku byli benešovští Židé registrováni v Táboře. Po Heydrichově smrti došlo v rámci represí k sestavení již zmíněných trestních transportů, do jednoho z nich, s označením Bd, byli zařazeni také oni. První zářijový den se museli všichni shromáždit v pražských Holešovicích. Každý z vězňů dostal osobní číslo, které byl povinen nosit na krku. Po čtyřech dnech byl vypraven transport do Terezína. Vlak všechny dovezl do Bohušovic nad Ohří, odkud museli pokračovat pěšky do ghetta Terezín. Zde byli umístěni do kasáren, kde pohromadě – bez možnosti koupele a s minimem jídla – strávili společně další čtyři dny. Po skončení čtyřdenní karantény byl sestaven nový transport s označením Bk, který směřoval na východ. Z něj bylo vyreklamováno pouze několik lidí, židovští míšenci (z Benešova to byly sestry BLÁNOVY, nárok měl i čtyřiařadvacetiletý BEDŘICH BONDY, který ale následoval svou lásku ADÉLU PICKOVOU a její rodinu do transportu), příbuzní politických rukojmí (v té době z deseti žili již jen tři, z Benešova se jednalo o ANNU FÜRTHOVOU se synem FRANTIŠKEM) a lidé starší 65 let – většina z nich byla zařazena do tzv. transportů starých z Terezína, které směřovaly do Treblinky, několik jich zůstalo také v Terezíně, např. HERMÍNA

BLÁNOVÁ (†1942 ve věku 85 let), **JOSEF BONDY** (†1943 ve věku 86) let či **EMÍLIE SEINEROVÁ** (†1944 ve věku 87 let). Ti všichni byli z transportu vyděleni a ponecháni v Terezíně.

Počet zbylých vězňů z transportu byl doplněn na tisíc a pod označením Bk byli 8. září všichni nahnáni do vagonů, jejichž konečnou stanicí byl koncentrační tábor Maly Trostinec nedaleko města Minsk v dnešním Bělorusku; nikoliv Osvětim, jak se dlouhou dobu tradovalo. Z tohoto transportu se zachránili pouze tři lidé, kteří po válce poskytli svědectví o jeho osudu. Ještě před cílem muselo v Brestu Litevském všech tisíc lidí přestoupit do otevřených vagonů, v nichž dorazili 12. září v dopoledních hodinách pár kilometrů za Minsk, na volné prostranství. Zde museli všichni vystoupit a pod nátlakem vojáků SS odevzdat zavazadla, kabáty, cennosti a veškeré osobní věci, které měli při sobě. Kdo neuposlechl, byl zastřelen. Tak skončila jedna z mladých žen, která si ponechala trochu peněz. Potom bylo z transportu vyčleněno 44 vězňů na různé práce. Zbytek byl pak rozdělen do skupin, jež byly postupně zavražděny v plynových vozech. Bez jakékoli selekce, které probíhaly v Osvětimi, bez ohledu na věk, pohlaví či zdravotní stav byl takto hrůzně ukončen život většiny židovských rodin z Benešova, mezi nimiž se nacházelo také několik dětí – **IRENA FÜHRTOVÁ** (*1932), **JAN HÜBSCH** (*1928), **TOMÁŠ KATZ** (*1932), **LAURA** (*1929) a **DOROTHEA** (*1930) **ŠTÉGOVY** a **HANA STRAKOVÁ** (*1934); další děvčátko **EVA KOHORNOVÁ** (*1932) zůstalo v Terezíně až do roku 1944, kdy bylo s rodiči zařazeno do transportu do Osvětimi do Terezínského rodinného tábora, ze kterého se již nevrátilo. Židovské muzeum má ve svých sbírkách kresbu Evy Kohornové, kterou vytvořila pod vedením známé výtvarnice a učitelky Friedl Dicker-Brandeisové v Terezíně. Podobný osud stihl i sourozence **JIŘÍHO** (*1929) a **KARLA** (*1933) **KLEINA**, kteří zůstali taktéž s rodiči v Terezíně do

Sestřenice a bratranec sester Pickových po vystěhování z Benešova do Votic. Oba sourozenci se zachránili díky tomu, že pocházeli ze smíšené rodiny a ke konci války byli ukrýváni. Na snímku jsou s kamarádkami, sestrami Dagmar (sedící uprostřed sourozenců na houpací síti) a Soňou Weinstenovými z Votic, které zahynuly se svou matkou v roce 1942 v Treblince. Osud jejich otce Richarda Weinsteina není bohužel znám.

roku 1943. Také oni byli zařazeni do transportu s cílovou stanicí v Osvětimi a byli umístěni do Terezínského rodinného tábora. Dle svědectví zahynul starší z bratrů Jiří až těsně po osvobození na tyfus v táboře Flossenbürg. Čím se všechny tyto děti, dospělí a staří lidé provinili? Ničím, zřůdné ideologii vadili pouze svým náboženským vyznáním... Zasaženy tak byly nevinné rodiny, které byly vykořeněny z místa, kde žily třeba i po několik generací.

Jen několika málo jedincům se podařilo zachránit díky včasné emigraci. Z Benešova to byla budoucí lékařka **ELLA BAUMGÁRTLOVÁ** (Anglie a poté USA) a část rodiny **PORGESOVÝCH**, která vlastnila obchodní dům ATAS (Palestina) – nejstarší dcera z rodiny **HANA**, kterou o pár týdnů později následovala její matka **MARIE** s mladší dcerou **Růženou** či **OSWALD HOLZER**, lékař, který prožil období druhé světové války velmi zajímavě. Jeho životní osudy na zá-

Vlevo: Sestry Helena a Adéla Pickovy na přelomu 20. a 30. let minulého století, obě zahynuly spolu s rodiči v roce 1942 v Malem Trostinci.

kladě dopisů objevených na půdě po jeho smrti sepsala jeho dcera JOANIE SCHIRM. Kniha má na podzim vyjít také v češtině pod názvem **DOBRODRUHY PROTI SVÉ VŮLI**. Do zahraniční armády pak odešli RUDOLF BEJKOVSKÝ, FRANTIŠEK GOLDSTEIN, OTA KLÍMA-KLEIN, EMIL KRAUTMAN, JIŘÍ POLÁČEK, KAREL PORGES, RICHARD PORGES, RUDOLF PORGES a JOSEF REICH-ROBES; na frontě padl OTTO SCHWARZ v letecké bitvě o Anglii a JIŘÍ FRANK v bitvě u Sokolova.

Po skončení války se do Benešova vrátila jen malá hrstka bývalých vězňů, přežily sestry BLÁNOVY, JULIE PORGESOVÁ, vyčleněná z transportu jako pětadesátiletá (přežila tak své dva syny, dceru a tři vnoučata) a JIŘÍ BONDY, který přežil Osvětim a další koncentrační tábory. Transportu byli naštěstí uchráněni ti, kteří žili v takzvaném smíšeném manželství s partnerem nežidovského původu, např. RUDOLF HOLZER, HUGO HERSCHMANN, OTÝLIE MACHOVÁ či RŮ-

Rodina Schickových z Benešova. Začátku války se dožil pouze nejmladší syn manželů Mořice a Kamily, Jiří Schick, který zemřel v roce 1944 v Malé pevnosti Terezín.

ŽENA HOŘEJŠÍ, anebo ti, kteří se ukrývali – mezi ně patřily i malé děti. Židovská obec po válce již nebyla obnovena, synagoga byla zbourána v sedmdesátých letech 20. století, a tak jediné, co dnes naše někdejší židovské spoluobčany připomíná, je starý a nový židovský hřbitov a památník obětem holocaustu vybudovaný z bývalé márnice počátkem devadesátých let.

Tímto článkem bych rád připomenul téměř zapomenuté události židovské minulosti Benešova. Protože se intenzivně zabývám místními osudy a pátrám po dalších přeživších příbuzných a přátelích kohokoli z benešovských židovských rodin, byl bych velmi rád, kdyby se mezi čtenáři našel někdo z pamětníků, kdo by se byl ochotný se mnou podělit o své vzpomínky na ně. Potěšila by mě i sebemenší informace, případně také fotografie.

■ Petr Šraier

TEL.: 724 122 984; PETR.SRAIER@SEZNAM.CZ

Bedřich Mautner a jeho manželka Emilie, oba zahynuli v roce 1942 v Treblince.

ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE
THE JEWISH COMMUNITY OF PRAGUE

VÝSTAVA FOTOGAFIÍ
EXHIBITION OF PHOTOGRAPHS

JINDŘICH BUXBAUM

ŠALOM V IZRAELI
SHALOM IN ISRAEL

1. 9.–31. 10. 2014

JERUZALÉMSKÁ SYNAGOGA
JERUSALEM SYNAGOGUE

Jeruzalémská ulice 7, Praha 1 / Prague 1

Výstava je otevřena denně kromě soboty
a židovských svátků,
vždy od 11.00 do 17.00 hod.

The exhibition is open every day
from 11 a.m. to 5 p.m.
except Saturdays and Jewish Holidays.

Oldřich Stránský (1921–2014)

Odešel Olda Stránský a zůstává po něm prázdno

V pátek 18. července 2014 zemřel ve věku 93 let Oldřich Stránský. Na svět přišel 2. června 1921 v Mostě do česko-německé židovské rodiny. Měl mladšího bratra Jiřího. Celá rodina ctíla prvorepublikové ideály prezidenta Masaryka, a tak se dětem dostalo vzdělání v českých školách.

Ve dvacátých letech se přestěhovali do Českého Brodu, kde bratři chodili do skautského oddílu, což zásadně ovlivnilo Oldřichův život.

Nacistická okupace znamenala, tak jako pro ostatní české Židy, katastrofu. Oldřichovi bylo zakázáno dál studovat strojní průmyslovku, pracoval tedy jako pomocný dělník. Před 73 lety, v červnu 1941, byl deportován do prvního židovského tábora v Protektorátu Čechy a Morava, do Lípy u Havlíčkova Brodu. Od té doby již nikdy neviděl ani bratra ani rodiče. Jeho nejbližší byli zavražděni ve vyhlazovacím táboře Majdanek.

On sám byl v roce 1943 deportován do Terezína a v prosinci téhož roku do Osvětimi, dnes již známého „rodinného tábora“. V červnu 1944 byl přetransportován do pracovního tábora Schwarzheide. Osvobození se dočkal v Sachsenhausenu.

V roce 1946 se jako voják účastnil vysídlování německé vesnice, a i když k žádným násilnostem nedošlo, byl to pro něj tak hluboký zážitek, že od té doby nedokázal s odsunem zcela souhlasit.

Po válce se oženil, pracoval jako konstruktér a projektant. Po pádu komunistického režimu se silně angažoval při vyjednávání odškodnění českých obětí nacismu. Byl předsedou Českého svazu bojovníků za svobodu. Po rozkolu v této organizaci vznikl Svaz osvobozených politických

vězňů a pozůstalých v ČR, jehož byl též předsedou a ve své práci v něm pokračoval dále.

Oldřicha Stránského – vždycky mi říkal Věruško – znám od dětství, do něhož mi vstoupil v malém městečku ve východních Čechách, rodišti mé maminky, odkud pocházela i jeho žena. Takový milý, usměvavý pán, který pro mě neodmyslitelně patřil hlavně ke krásnému času prázdnin. Až jednou, jak jsem již vzpomínala při jeho devadesátinách, vystoupil ze světa mé mámy a objevil se ve světě mého táty, v tom divném světě s čísly na rukou. Jeli jsme tehdy do koncentračního tábora Schwarzheide, jím a osvětivským rodinným táborem spolu prošli. V autobusu, co nás tam vezl, mě přivítal se svým typickým úsměvem a řekl: „Ahoj, Věruško.“ A tak mě vítal vždy, když jsme se potkávali. V posledních letech to bylo na protinacistických demonstracích v roce 2007 v Praze na Staroměstském náměstí, v roce 2010 v Plzni, při debatách u příležitosti promítání filmu **ZATEMNĚNÁ DEMOKRACIE**, v Kutné Hoře a na mnoha dalších jiných akcích. Trpělivý a s neuvěřitelnou vitalitou vše i ve vysokém věku absolvoval.

Kdysi mi táta vyprávěl, jak se mezi vězni koncentračních táborů říkávalo, že komu se nějaká vyšetovaná čísla opakují, má štěstí a šanci na přežití. Oldřich Stránský měl číslo 168830, tak blízké číslu mého táty, až jsem se dnes lekla. Ano, oba měli to nezbytné štěstí pro přežití a teprve pak další schopnosti nutné k udržení toho štěstí. Dnes už nežijí, bylo jim dopřáno na rozdíl od jejich nejbližších zemřít stářím a přirozenou smrtí.

Odcházejí a zůstává po nich prázdno. Jsem ráda Oldo, a moc si toho vážím, že jsem tě znala.

■ **Věra Dvořáková**

PSÁNO PRO ŽIDOVSKÉ LISTY,

UBLIKOVÁNO S LASKAVÝM SVOLENÍM AUTORKY

NADAČNÍ FOND OBĚTEM
HOLOCAUSTU

ve spolupráci s Baráčnickou rychtou
a Sdružením pro úštěčskou synagogu a hřbitov pořádají

Benefiční koncert

pro velký úspěch
znovu výlučně v rytmu
romské hudby

Bitumen Beat

13. 11. 2014

19 h Baráčnická rychta

Tržebě 23/555, Praha 1 - Malá Strana

Moduje Ester Janečková

Vstupenky si rezervujte
na karasova@fondholocaustu.cz
nebo 224 261 573 a 604 655 357.

Vstupné
200 Kč

Devles

Bohatá tombola

V Baráčnické rychtě na vás čeká výjimečná tradiční česká
kuchyně – již od 18 h si zde můžete zakoupit výborná teplá
i studená jídla a vybrat si z bohaté nabídky nápojů.

Sponzoři:

CSOB
Asset
Management

Partneři:

www.bio-kosher-wine.cz

cimes deli

ELVALWIZ

manacoffee

King Spangol